

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3406/2022. (X. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.586/2020/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Budaörsi Járásbíróság 10.P.21.261/2016/58. számú ítélete, a Budapest Környéki Törvényszék 7.Pf.20.358/2019/16. számú ítélete, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.586/2020/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a bírói döntések ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, a (7) bekezdésében garantált jogorvoslathoz való joggal, valamint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joggal.
- [2] Az indítvány benyújtását megelőző bírósági eljárásnak az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők.
- [3] Az indítványozó (az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban felperes) és az I. rendű alperes házastársak voltak, házasságukat a bíróság 1987-ben felbontotta. Az 1990. július 12. napján kötött adásvételi szerződéssel az I. rendű alperes a közös tulajdonukban álló társasházi lakásingatlan 1/2 tulajdoni hányadát eladta az indítványozónak. Tulajdonjogának bejegyzésére azonban nem került sor, annak érdekében csak később, az alábbiakban említettek szerint tett az indítványozó eredménytelen lépést. Ennek a jogügyletnek az ingatlan-nyilvántartási perfektuálása nélkül az indítványozó, az I. rendű alperes és a II. rendű alperesi jogelőd 1999. november 11-én ezen ingatlanra vonatkozóan adásvételi szerződést kötöttek, melyben II. rendű alperesi jogelőd az ingatlant megvásárolta. Ennek alapján a II. rendű alperesi jogelőd tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmet nyújtott be a Fővárosi Kerületi Földhivatalhoz. Az I. rendű alperes a tulajdonjog bejegyzéséhez szükséges engedélyt megadta, az indítványozó azt megtagadta. Az indítványozó engedélyét a II. rendű alperes tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez a Budai Központi Kerületi Bíróság 17.P.XI.21.214/2002. számú perben hozott ítéletével pótolta.
- [4] Az indítványozó az 1990. július 12-i szerződés érvényesítéseként 2001. július 27-én nyújtott be a Földhivatalhoz a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmet, amihez csatolta ezt a szerződést. Ezt a bejegyzési kérelmet a Budapesti 1. számú Körzeti Földhivatal a 2006. augusztus 23. napján kelt, 17191/2/2006. számú határozatával elutasította.
- [5] Az indítványozó keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes és a II. rendű alperes jogelődje által 1999. november 11-én kötött adásvételi szerződés jogszabályba ütközik, ezért semmis. Kérte a II. rendű alperes kötelezését az ingatlan kiürítésére, addig meghatározott használati díj megfizetésére és a földhivatal megkeresését az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot visszaállítása érdekében. A Budaörsi Járásbíróság a 10.P.21.261/2016/58. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 7.Pf.20.358/2019/16. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [6] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyben a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését, a per megszüntetését és az elsőfokú bíróság utasítását kérte a házastársi vagyoni és személyiségi jogsértés miatti kártérítési per iratainak az áttételére a Budapest Környéki Törvényszékhez. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó ítélet hozatalát: érvénytelenség miatt a II. rendű alperes tulajdoni illetőségén az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítását, az I. rendű alperessel kötött megállapodásának megfelelően tulajdonjoga bejegyzését, a II. rendű alperes kötelezését az ingatlan birtokának visszaadására, a lakás kiürítésére. A II. rendű alperest kérte kötelezni a teljes kár,

az elmaradt haszon és sérelemdíj megfizetésére. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem minden fellebbezését vizsgálta érdemben. Kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok nem bírálták el az általa 88. pontba szedve indokolt jogszabálysértéseket.

- [7] A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria ítélete indokolásában rögzítette, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem terjeszthető elő új igény, olyan követelés, amelyet a felperes a keresetében nem érvényesített, amelyről a másodfokú bíróság nem foglalhatott állást és így azzal kapcsolatban jogszabálysértést sem követhetett el. A felperes is hangsúlyozta a felülvizsgálati kérelmében, hogy a per tárgya kizárólag az 1999. november 11-én kötött adásvételi szerződés érvényessége. Ebből okszerűen következik, hogy az elsődleges felülvizsgálati kérelme nyilvánvalóan alaptalan.
- [8] A Kúria – figyelembe véve az Alkotmánybíróság gyakorlatát is – megállapította, hogy a jogerős ítélet indokolása nem hiányos. Azt is rögzítette, hogy a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdések általában nem vizsgálhatók és a kivételszabály nem irányadó, mivel a jogerős határozat nem iratellenes és nem tartalmaz kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat.
- [9] A Kúria megállapította, hogy a jelen perben eljáró bíróságok számára már jogi tény volt, hogy a két adásvételi szerződés közül az utóbbi vevője jogosult az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel tulajdont szerezni. A vevő jogutódjaként a II. rendű alperes által az 1999. november 11-én létrejött adásvételi szerződés szerint a tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez a felperes ellen a Budai Központi Kerületi Bíróságon 17.P.XI.21.214/2002. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 43.Pf.21.476/2005/3. számú jogerős ítéletével befejezett perben a bíróság pótolta a felperes bejegyzési engedélyét. A jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VI.21.536/2006/10. számú ítéletével hatályában fenntartotta.
- [10] A felperes által a Fővárosi Földhivatal ellen a vevő tulajdonjogát bejegyző határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Fővárosi Bíróság a 9.K.31062/2208/35. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A hivatkozott bírósági határozatokhoz anyagi jogerő fűződik, az azokban foglaltakat a felperes ebben a perben már nem tudta vitássá tenni.
- [11] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Budaörsi Járásbíróság 10.P.21.261/2016/58. számú ítélete, a Budapest Környéki Törvényszék 7.Pf.20.358/2019/16. számú ítélete, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.586/2020/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó olyan „iránymutatással” kérte a fenti ítéletek megsemmisítését, hogy „a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa”. Az indítványozó az Alkotmánybíróság felhívására az eredeti indítványát kiegészítette.
- [12] Az indítványozó szerint a kifogásolt bírói döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot és a (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogot, mivel a Kúria azzal, hogy hatályban tartotta a jogerős bírói döntést, amely nem bírálta el a fellebbezése minden pontját „megengedte az elbírálatlanságot”, illetve ő maga sem bírálta el a felülvizsgálati kérelem minden pontját. Ennek elmulasztása az indítványozó szerint „olyan bírósági hiba, mely egyértelműen önkényes”. A bírói döntések sértik az Alaptörvényben XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogot, „hiszen az elutasító ítéletek ingatlan tulajdonjogi veszteséget jelentettek számára”, illetve „a pervesztesség befolyásolta a tulajdonjog elvesztését, a vagyoni hátrány pedig sérti a tulajdonhoz való jogot.”
- [13] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [14] 3.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány a befogadás formai feltételeinek csak részben felel meg.
- [15] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem – többek között – akkor határozott, ha indokolást ad elő arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [(1b) bekezdés e) pont]. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben önálló indokolást egyáltalán nem adott elő, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való joggal összefüggésben pedig azt állította, hogy végeredményét tekintve az elutasító bírói döntések érintik a tulajdonhoz való jogát, de nem adott elő arra vonatkozó indo-

kolást, hogy a bírói döntésekben foglalt jogértelmezés miatt sérti az alkotmányos tulajdonhoz való jogot. Az indítványozó csupán az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét indokolta.

- [16] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében az alábbiak szerint nem felel meg ezeknek a feltételeknek.
- [17] Az alkotmányjogi panaszban előadott indokolás hiányát az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban már alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdésként értékelte (Indokolás [21]). Mindebből az is következik, hogy jelen alkotmányjogi panaszban felvetett elvi jelentőségű alkotmányjogi kérdést az Alkotmánybíróság korábban már eldöntötte és az indítványozó ehhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [18] A panaszban felhívott érvek alapján az indokolási kötelezettség megsértése ugyanakkor nem merül fel. A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást fogalmazza meg, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság értelmezésében az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}.
- [19] A bíróságok az indítványozónak az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit a fentiek szerint megvizsgálták és ennek értékeléséről számot adtak. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására. Ezért az indítvány nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességének lehetőségét sem.
- [20] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy nem bocsátkozhat annak érdemi vizsgálatába, hogy a bírói döntések helyesek voltak-e és nem adhat olyan iránymutatást a Kúriának, hogy az alkotmányjogi panaszban írtak szerint a Kúria utasítsa az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára.
- [21] Jelen ügyben is emlékeztetni szükséges arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállónan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [23] „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. Az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.)

AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]].

- [24] 4. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt formai feltételeknek és egészében az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeknek, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította. Budapest, 2022. szeptember 27.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2130/2021.

